

haar wilde omvatten, en de zonnige lach was op hare lippen bestorven, toen zij zijn even wild opflikkerenden blik opving.

Was dat haar frissche mooie Wim?

Toen begon zij zachtens met de handen voor het gezicht te snikken om den afkeer dien zij zooeven voor hem voelde, en zij begreep op eens met groote zekerheid, dat zij hem nu verloren had voorgoed, en dat zij nooit Wim's vrouwtje zou worden!

Toen Wim veel later dan gewoonlijk na het ontbijt, was gaan fietsen, zei Netty's moeder, hem met een blik vol bezorgdheid en deelneming nakijkend, tot Netty: „arme jongen, wat is hij toch zwak, hij ziet er nog heelemaal betrokken uit, en dat van één avond hoofdpijn, terwijl hij toch zoo vroeg naar bed is gegaan, en zoo lekker heeft uitgeslapen.

Ik had zoo gehoopt, dat hij van morgen weer beter zou zijn.

Je moet maar wat vriendelijk tegen hem zijn, Netty.”

En terwijl Netty „ja” antwoordde, dacht zij over dien angstig-onrustigen nacht, over haar onwaar-zijn tegen haar moeder, en over hare liefde voor Wim, die nooit meer terug kon komen, omdat zij telkens en telkens weer dat witte gezicht, en die met bloed-doorloopen oogen, voor zich zag, die haar met zooveel afschuw vervuld hadden, en als bij ingeving voelde zij, heel vaag, ontgoocheling, omdat Wim toch anders was, dan hij scheen. Maar wat er dien nacht gebeurd was vermoedde zij in 't minst niet.

12 November 1902.

Jongensliefde.

an de vier broers is hij mijn lieveling. Hij is lang voor zijn veertien jaren, bijna zoo lang als ik. Mooie groote blauwe oogen heeft hij en een vriendelijk blozend gezicht. Zijn dik, goud-blond haar is met eene aardige golf van zijn hoog voorhoofd weggestreken en hij heeft zoo iets echt hartelijks en vriendelijks over zich jegens iedereen.

Als ik met hem wandel, kan hij me 't eene oogenblik met iets heel mannelijks en neerbuigend beschermends in zijne bewegingen wegtrekken van de tramrails of van den wanterkant; en 't andere oogenblik mijn arm grijpen en zich tegen me aanvlijen, zooals hij 't voor jaren deed, als een heel klein kindje.

Ondanks zijn fijn, goudblond haar, waar ieder meisje ijdel op zou wezen, ondanks zijn lieve blauwe oogen en blank voorhoofd is hij toch een echte jongen, flink en kloek, vol guitenstreken.

Hij heeft me sedert twee dagen wat te vertellen. Want hij loopt me telkens na, drijft me telkens vol doorzichtige berekening in een hoek en overlaadt me met tal van onnutte vragen: „Of mijn fiets wel geëlied is? Of ik de Oranjegalerij niet mooi vind? Of mijn banden wel hard zijn?” Ik ben bepaald benieuwd, wat er los moet komen.

Dan, eindelijk, nadat hij een paar dagen rondom me geijsbeerd heeft, lok ik hem mee, langs 't strand, naar 't Noorden. En daar, in die wijde, ontzaglijke ruimte, waar niemand is dan hij en ik, daar drijf ik hem in de engte. Want al zijn voorraad nuttelooze praatjes is op en zwijgen tegen mij is zijn gewoonte niet. Na vijf minuten gezwezen te hebben, begint hij op eens, en ik merk dat de verwachte confidentie gaat geschieden.

„Nan, hoor eens — je moet niet lachen, — Nan, ken je Mientje Van Arkel?”

„Neen, Frits, niet de eer. Ik lach niet Fritsje.”

„Nou, ik — ik — vind ze erg lief. En ik wou dat jij ze zag.”

„Zoo? Wie is ze dan? waar woont ze?”

„Vlak naast ons — en ze vindt 't goed, dat ik zoo nu en dan met haar meega. Ze is zoo lief, Nan, veel, veel aardiger dan Mies.”

Ik heb medelijden met Frits' zusje, dat in ongenade schijnt te zijn, en luister aandachtig toe naar het vervolg der confidentie.

Hij heeft mijn arm genomen en er zijn gevouwen handen opgelegd en leunt zijn hoofd tegen mijn schouders.

„Ik wou, dat je ze zag. Ze zal wel eens op Scheveningen komen. Ze is zoowat zoo groot als ik, en ze heeft zulk lang, prachtig haar!”

Hier zwijgt hij en een verlegen trek komt op zijn gelaat. Hij schijnt geheel en al in de lange lokken van zijne Lorelei verward te zijn, want hij gaat niet verder.

„Nu?” vraag ik.

„Zie je, ze plagen haar wel eens met 'r haar, want 't is rood.”

„Kom,” zeg ik, „dat vind ik wel mooi. Ik hou wel van rossige menschen.”

„Ja, maar, 't is heel erg rood, vuurrood.”

„Dan zal ze mooi blank vel hebben,” verondeistel ik troostend.

Hij schijnt blijde te zijn, dat ik aan deze

zoo droevige quaestie nog eene lichtzijde ontdek, want een waren geestdriftigen ruk geeft hij aan mijn arm en valt uit: „Ja, dat heeft ze! met geen enkel sproetje! En zulke mooie oogen heeft ze ook en witte tanden! O, ze is zoo verschrikkelijk lief en ik houd zoo veel van haar!”

„Wel, Fritsje, dat vind ik erg aardig. Nou wou ik die lieve Mientje toch ook eens graag zien.”

„Misschien is ze vanmiddag wel op Scheveningen, want 't is Woensdag,” zegt hij nadenkend en hij draait om, en kijkt met een verlangenden blik den kant van Scheveningen uit. Ver, ver weg zien we de menschen krioelen. Zóó hard loopt Frits, dat we binnen weinig tijd weer op „het” strand zijn, bij 't tentje van zijne familie. Mientje is nergens te zien. Hij doet geen verdere moeite om haar te zoeken en zet zich met een teleurgesteld gelaat neer op den grond, met zijn groote voeten buiten de tent stekend op de plank, en ziet er zóó dreigend uit, of hij al de voorbijgangers over zijn „strikkijzers” wil laten vallen tot straf voor zijne teleurstelling. Als ik opsta, gaat hij met me mee tot 't fietshok onder 't Kurhaus.

„Jammer, dat ze er nu niet was,” zeg ik, maar troost hem verder met de hoop op een volgenden keer. „Maar Frits, waarom zocht je niet wat verder op 't strand?”

„Wel, als ze er is, zit ze *natuurlijk* in onze tent,” zegt hij verwonderd.

„A zoo! Nu, adieu Fritsje, doe mijne complimenten vast aan Mientje!”

„Sijt!” doet hij op eens en legt zijn heele vuist tegen zijn mond. Achter ons komt zijn groote broer aanrijden en die schijnt minder in Frits' geheimen te zijn ingewijd dan ik.

Den volgenden Zaterdag kom ik 't strand weer op, links langs het Kurhaus. Aan de bovenste tree van de trap staat Frits en houdt zijn oogen star gevestigd op den doorgang tusschen Kurhausgalerie en Berenbak.

Nauwelijks krijgt hij de punt van mijn neus te zien, of hij stormt op me af, loopt me haast omver, slaat zijn lange armen in eene woeste omhelzing om me heen, zoodat hij mijn schoone blouse erg kreukelt en jubelt: „Ga gauw mee, Nan! ze zit in de tent!”

„Nu,” zeg ik, „dan zal ze toch wel niet wegloopen vooreerst —” en mijn laatste woord spreek ik uit op den strandmuur al, want Frits is met me de trappen afgehold en

nu gaat 't in vliegende vaart langs den boulevard, de pier voorbij en de trap af.

Vlak bij de trap staat 't linnen tentje van Frits' familie. Er is op 't oogenblik niemand in dan Mientje en Frits' oudere broer, een bengel van een jaar of zeventien.

Mientje zit een beetje verlegen op een keukenstoel, 't inheemsche meubel der strandtentjes. Ze heeft vuur- en vuurrood haar, dat is 't eerste wat ik zie, twee lange prachtig dikke vlechten dalen tot ver over de leuning van haar stoel, menig niet bedwongen lok springt stug en vuurrood ter zijde. Ze is in krakend gesteven wit piqué gekleed, wat haar bewegingen niet sierlijk en ongedwongen maakt. Mooi blank vel heeft ze, en witte tanden — maar overigens, ik kan 't niet helpen, 'k vind er niet veel aan, zóó op 't eerste gezicht. Daarom amuseer ik me zoo met de vereering, die uit Frits' blikken en houding spreekt.

Mientje is verlegen opgestaan, stijf als een naaisterspaspop, en heeft me eene hand gegeven, vóór iemand iets zegt, zoo ineens. „Dag Mientje,” zeg ik vriendelijk en tracht haar op haar gemak te zetten. „Kom je ook eens kijken in ons tentje? Maar we blijven hier niet zitten, hoor, 't is hier veel te heet, straks zullen we wat langs 't strand gaan wandelen.”

Frits is achter Mientjes stoel gaan staan en kijkt me dankbaar aan. Hij schijnt 't erg lief van me te vinden dat ik vriendelijk tegen Mientje ben. Mientje zegt niet veel op al mijn gebabbel, „ja, neen, misschien wel,” of „ik weet niet,” maar bij ieder woord, dat ze zegt, glinstert Frits van genot, kijkt haar van terzijde aan, en dan, onhandig een stap achteruitgaand, maakt hij allerlei grimassen tegen me en zijn gezicht neemt eene zeer teedere uitdrukking aan, telkens verbroken door 't hoog optrekken van zijne wenkbrauwen en 't wijd openzetten van zijn heldere blauwe oogen. Dat wil zeggen, ik lees 't duidelijk op zijn gezicht: „O, wat is mijn Mientje toch lief! Hoe *vind* je ze toch wel, wat *zeg* je er toch wel van?”

Steeds dringender worden zijne gebaren en bewegingen, want hij leest niets op mijn gezicht, en vergeet dat Mientje er voortdurend 't oog op heeft, zoodat ieder wenkje tegen den jongen achter haar stoel haar verlegen zou maken. Daarom zeg ik: „Kom laten we nu naar zee gaan,” en aanstonds is Frits bereid, vat Mientje bij de hand en zegt: „Kom, Mientje we gaan vast.”

Charlie, de luie broer, blijft in 't zand liggen, kijkt Frits plagend aan, zoodat de arme jongen vuurrood wordt tot onder zijn blonde krullen en trekt achter Mientjes rug een minachtend gezicht tegen de massa vuurrood haar, waar hij nu onbelemmerd 't oog op heeft. Maar nu word ik boos op Charlie, want ik heb hem weleens flauwe fattenpraatjes zien vertoonen, 's avonds bij 't vuurwerk, op den boulevard, tegen meisjes die hij heelemaal niet kende en die antwoordden met rauwe gil-lachstemmen, die me steeds zoo ergeren. Op 't oogenblik kan ik mijne boosheid niet anders uiten dan door een flinken schop.

Die krijgt hij dan ook en ik kijk heelemaal niet meer om als ik Frits en Mientje volg.

Dan weet hij, dat ik 't gemeend heb.

's Middags brengt Frits me weer de trappen op naar 't fietsenhok. Mientje is al weg, anders genoot ik misschien de eer en het genoegen van Frits gezelschap niet.

„Hé, Nannie,” vleit Frits, „zeg nu eens, hoe vind je Mientje?”

„Nu,” zeg ik goedig, „ik geloof wel, dat 't een lief meisje is. Ze is zoo stil en zoo kalm, ze zal wel erg verstandig zijn!”

„Ja,” zegt Frits. „En handig dat ze is! Verbeeld je, gisteren vroeg ik om zes uur onder aan de trap bij haar, of ze met me uitging. En toen kwam ze aanloopen met een bont schort voor en een natten vaatdoek in der hand, toen moest ze de heele groote vaat wasschen, ze zijn met der zessen thuis, alles moest ze wasschen, tot de potten en pannen toe. Verbeeld je! hoe knap!”

Ik vergeleek even de elegante kleine Mies in haar wit kanten jurkje, met de witte kousjes en schoentjes en de lange zijden mitaines, omringd door eene schaar even sierlijke kleine dametjes als zij, waar Frits dus dagelijks mee omging, — met 't stijve, hoekerige figuurtje, een nat bont schort voor, een natten vetten vaatdoek in de handen, komend uit de heete keuken, waar de vuile potten en pannen door haar kleine handen waren uitgekrabd en uitgeboend.

Lieve, goeie Frits!

Even later hervat Frits 't gesprek.

„En hoe vind je der haar? Toch niet zóó erg leelijk, hè? Wat hindert 't toch eigenlijk of je haar rood is of blond? Waarom vinden de menschen 't niet allebei mooi? Als ze nu

groen haar leelijk vonden, als 't er was — dan kon ik 't begrijpen, maar rood — En zag je wel, hoe mooi blank vel ze heeft! O, 's nachts is ze zoo mooi! Dan kun je heelemaal niet zien, dat der haar zoo vuurrood is —”

„'s Nachts?” vroeg ik verwonderd. „Hoe weet je, dat ze 's nachts zoo mooi is, Fritsje?”

„Stt, ik zal 't je vertellen, maar zeg 't niet aan Charlie, anders wordt hij wakker om me te plagen. En dan zullen ze allemaal lachen. We wonen naast elkaar, dat weet je, en nu zijn onze slaapkamers, van Mientje en mij, vlak naast elkaar. En als ik nou 's nachts wakker word, dan schuif ik 't raam open, en dan fluit ik, — begrijp je?”

Dan doet ze ook der raam open — en dan kunnen we elkaar net, net een hand geven met de toppen van onze vingers. Dan praten we even en dan gaan we weer slapen. Maar zeg 't alsjeblief niet aan Charlie.”

„Neen, hoor,” stel ik hem gerust. „Heusch niet! Dag Frits!”

Als ik 's nachts wakker word, schijnt de volle maan recht in mijn kamer, zóó mooi, dat ik uit bed kom en voor 't raam ga zitten. Onze straat loopt parallel met die van Frits — dus moet ook dáár de volle maan zoo recht naar binnen schijnen en Frits wekken om zijn Mientje den nachtgroet te brengen. Nu schijnt wellicht juist 't maanlicht op die twee hoofden, op 't eene, dat nu zoo mooi en niet meer rood is; maar aan dat hoofd denk ik niet; ik denk aan 't andere, en ik zie Frits' blonden krullebol beschenen door 't zilveren maanlicht, en ik zie zijn trouwe oogen blij staren, glinsterend van verrukking —

Lieve, goeie Frits!

NANNIE VAN WEHL.

Van kinderen der Smarte.

Schets van FRIDA SCHANZ.

anneer men afdaalt van het gebergte, ziet men terzijde van het dichtbebouwde herstellingsoord, omringd door hooge denne- en notenboomen een huis liggen, een der lieflijkst gelegen huizen in die streek, waar jaar op jaar menschen in- en uitgaan, smachtende naar gezondheid en kracht.

Het ligt daar met grooten, heuvelachtigen tuin die het van den straatweg afscheidt. Slechts weinigen voorbijgangers valt 't in het

In memoriam.

Zacht ruischt de wind door het loover der hooge populieren, glanzende zonnestralen glijden neer en tooveren hunne gouden tintelplekken op den bemosten grond, op de afgevalen bladeren — op de zerken.

Ik sta bij een graf, en om mij heen is de stilte van het kerkhof, waarin de geluiden van het eindende zomerleven allen hoorbaar zijn, allen, tot 't langzaam neerschuielen der bladeren naar hun laatste rustplaats.

En ik luister naar al die geluiden en hef 't hoofd op om ze beter te hooren, al die klanken van 't leven verre en nabij, nu gelouterd door de kerkhofstilte.

Ik sta bij een graf, haar beider graf. Dat weet ik. Daar ben ik voor hier gekomen.

Luider ruischt 't nu boven me, kleine takjes wijken — een kastanje komt neervallen en ik volg ze in haar daling, nu ploft ze neer op een grafzerk — en split —

Mijn oogen blijven rusten op die grafzerk, waar ik bij moet blijven, vanmiddag, want ik zou naar haar graf gaan en zie, nu ben ik bij haar graf, beiden liggen ze daar. —

't Hielp niet, of ik 't mij nog eens en nog eens vertelde, maar nu, met mijn oogen op de grijze zerk en nog niet luisterend naar andere geluiden, omdat die plof in de stilte mijn ooren licht heeft verschrikt, nu komt opeens tot me een van die oogenblikken van volkomen bewustzijn, een bewustzijn, zóó helder en vast en klaar en scherp, dat 't mij is of ik al dien tijd gesluimerd heb en nu opeens wakker ben geschrikt, met even eene huivering van bevreemding, dat ik me dáar bevind. Daar, dáar, God, aan haar graf!

O, dat was een der schrikbeelden van mijn meisjestijd, 't weten, dat er een oogenblik zou komen, niet ver af meer, dat ik aan haar graf zou staan! En als ik mijn jong bloed het Leven voelde toebruisen, en ik zat na zulk eene bui van toekomstbestorming rustig bij haar, dan opeens voelde ik 't weer, dien angst, want in die toekomst zouden zij niet meer zijn!

Nu sta ik hier voor 't eerst. Drie weken rusten zij er al. Ik kón niet eerder komen. Ik had niet eerder den moed, voortaan onder mijn vaste bezoeken dezen nieuwen op te nemen: bezoek aan haar graf, aan 't graf mijner lieve oude tantes.

En nu ik hier ben, welbewust wáar en waarom, nu ben ik kalm. In mijn toe-

komstdroomen had ik mij mezelve daar voorgesteld, wanhopig schreiend en haar terugroepend.

Neen, ik ben kalm, kalm genoeg om de verschillende gevoelens te ontleden, die zich van mij meester maken.

Ik voel me verlaten. 't Is, of er een heel, heel groot gat is geslagen in mijn leven, en door dat gat heen bespeur ik niets dan eindeloze leegte.

Wat is daar vroeger geweest, daar, waar 't nu zoo dof en eindeloos ledig is?

Opeens bestormen mij de herinneringen zóó teugelloos, dat ik mij op den rand der zerk nederzet en ze den tijd gun, over mij heen te gaan.

Mijn God, is 't niet, of ik oud ben, dat ik al zóóveel herinneringen heb, dat ik reeds in mijn leven eene zóó volkomen afgesloten, onherroepelijk voorbij periode tel?

En toch ben ik jong, en ik ben 't me bewust ook. Want anders zou ik niet, toen voor 't eerst de tijding van haar dood tot mij doordrong, mij gevoeld hebben als een klein kind, dat loopen leert, en dat men plotseling loslaat, zeggend: „Leer nu maar alleen verder!”

Dan wankelt 't door, en loopen leert 't wel, maar 't voelde zich toch even heel hulpeloos!

Ja, ik ben nog jong, nog een kind, haar beider kind immers, al voeren mijne herinneringen mij een schier eindeloos langen weg terug tot mijn aller-allereerste souvenirs, trouw bewaard in hoofd en hart als wonderdoende reliquieën.

Mijzelve als kind op den arm van de oudste der zusters, tante Marie, degene, die me nog liever had, die me nog dierbaarder was dan tante Jet.

Als kind, klein spartelend meisje, rondgedragen door de kamer langs elk schilderij, en van elk mij geschiedenissen verhalend, prachtige geschiedenissen.

Zóó diep zijn ze me in 't hoofd, in 't hart geworteld, dat ik later altijd bij 't weerzien dier oude hardgekleurde platen, dat ik nóg bij 't me verdiepen in de herinnering aan die uren, 't gevoel heb, als ben ik daar *geweest* in dat landschap met bergen, in dat donkere diepe dennenwoud, als heb ik daar gestaan op de veranda, onder 't laag neerhangend Zwitsersch dak, starend in 't dal. —

Als ik nóg platen zie, me herinnerend aan deze, dan krijg ik opeens dat vertrouwelijke gevoel weer, als was ik even in 't Paradijs, waaruit ik voor immer verdreven werd.